

Zasavski TEDNIK

Zadnja vest o pomoči

TRBOVLJE, 1. AVGUSTA 1963

ŠTEVILKA 32

LETO XVI

ZASAVJE ZA SKOPJE

V DENARJU DOSLEJ ZBRANO ŽE BLIZU 35 MILIJONOV DIN — PRECEJSNJA POMOČ KOLEKTIVOV V MATERIALU — PRIJAVLJENO NAD 2.500 PROSTOVOLJCEV ZA PROSTOVOLJNO ODDAJO KRVI — V ZASAVJU BODO FORMIRALI MLADINSKO DELOVNO BRIGADO — ZACETEK PRI PRAV ZA POMOČ TISTIM SKOPJANCEM, KI BODO PRIŠLI V ZASAVJE

TRBOVLJE, 30. julija — (Po poročilih dopisnikov iz Trbovelj, Litijske, Zagorja ob Savi in Hrastnika) — Vest o težki nesreči, ki je v petek zjutraj prizadela Skopje, je našla delovne ljudi Zasavja na delovnih mestih za stroji, v jamah in drugod. Delo je za hip prenehalo. Le težko je bilo verjeti vesti in dojeti obseg tragedije.

V vseh štirih zasavskih občinah so takoj formirali posebne občinske štabe za pomoč prizadetim v Makedoniji. Kmalu zatem pa so delovni kolektivi Zasavja začeli sporočati svoje odločitve o pomoči Skopju. Po revirjih pa so zavihrale črne zastave in državne zastave s pol droga. V znak dvodnevne žalovanja pa so bile do nedelje odpovedane vse prireditve.

Najprej je stekla akcija za zbiranje prijav prostovoljnih

krvodajalcev za oddajo krvi in akcija za zbiranje denarnih sredstev za pomoč. Doslej je zbrano okrog 2.500 prijav za prostovoljno oddajo krvi, prijavljenci pa čakajo na obvestilo, da bodo lahko oddali kri. Zaradi pomanjkanja embalaže namreč ni mogoče tako organizirati akcije za prostovoljno oddajo krvi, da bi jo takoj oddali vsi priglašeni. Sekcije krvodajalcev pri občinskih odborih RK pa še nadalje zbirajo nove prijave.

V Zasavju ni kolektiva, ki ne bi prispeval za pomoč Makedoniji vsaj enodnevnega zasluga. V TRBOVLJAH je zbrano doslej v denarju že nad 15 milijonov din. Po enodnevni zaslugi so prispevali kolektivi Rudnika, Strojne tovarne, Cementarne, Termoelektrarne, Mehanike, ELIT, Tovarne pohištva, SGP Zasavje, Elektro-Trbovlje, Ko-

munale, poslovalnice SAP, podjetja za PTT, Metalije, Zlatarstva, Tapetništva, Meso, slaščičarne, Krojaštva, Čevljarstva, Brivnice, trgovskega podjetja 1. junij, Vitaminke, Tobaka, Zaloge piva Laško, Narodne banke, Tike, Bolni-

Termoelektrarna in Občinska skupščina po 1 milijon din, Vitaminska 200.000 din, 1. junij 200.000 din, Komunalna banka 300.000 din, TIKA 200 tisoč din, Bolnica 300.000 din, Zavarovalnica 100.000 din, Zavod za stanovanjsko izgradnjo 50.000 din, občinski odbor ZZB NOV 150.000 din, kolektiv gostišča Janez Matko 2.000 din, kolektiv mizarstva Ivan Cestnik 4.000 din itd. Nekateri delovni kolektivi (med njimi Tovarna pohištva, Čevljar-

Industrije gradbenega materiala, Varnosti, Obrtnega mizarstva, Meso, Povrtine, Gostinstva, Medijskih toplic, Narodne banke, Pošte Zagorje in Lisce bodo prispevali enodnevni zaslugi; kolektiv Lesno industrijskega podjetja zaslugi ene nedelje; kolektivi Tovarne elektroporcelana, Zdravstvenega doma, uslužbenci občinske skupščine in zaposleni v vodstvih družbeno-političnih organizacij pa zaslugi dveh dni. Go-

OSTALI SO BREZ STREHE NAD GLAVO, z lmetjem, ki so ga uspeli rešiti, toda NE SAMI, Z NJIMI JE VSA JUGOSLAVIJA, VES SVET!

Zasavčani,

občani Trbovelj, Hrastnika, Zagorja ob Savi in Litijske!

Z dosedanjo nesebično pomočjo smo tudi prebivalci Zasavja dokazali vso našo pripravljenost pomagati prebivalstvu glavnega mesta Makedonije v hudi nesreči, ki ga je doletela.

Tudi v naslednjih dneh bomo nadaljevali z zbiranjem sredstev za pomoč v denarju in materialu ter nadaljevali z akcijo za prostovoljno oddajo krvi.

Te dni bodo tudi k nam v Zasavje prišli prvi ponesrečenci iz Makedonije. Po vseh močeh pomagajmo vsi, da se bodo počutili med nami kot pravi bratje in sestre. Pomagajmo, da bodo otroci čutili, da je tu njihov drugi dom.

Mladina Zasavja! Prijavljaj se v zasavsko mladinsko delovno brigado, ki bo pomagala pri obnovi Skopja.

O pripravljenosti pomagati prebivalstvu Skopja naj posamezniki, delovni kolektivi in organizacije sproti obveščajo občinske štabe za pomoč prizadetim v Makedoniji.

ce, Zdravstvenega doma, Zavarovalnice, Zavoda za stanovanjsko izgradnjo, Okrajnega sodišča, stanovanjskih skupnosti Center in Franca Fakina, Ekonomske srednje šole, šole Ivana Cankarja in Industrijske kovinarske šole; po enopolndnevni zaslugi sta prispevala kolektiva Investicijskega biroja in združenja »Rudis«; po dvodnevni zaslugi kolektivi Pleskarstva, Lekarne, Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, Zavoda za zaposlovanje delavcev, uslužbenci občinske skupščine in člani sindikalne podružnice Doma družbenih organizacij; trodnevni zaslugi pa bo prispeval kolektiv odkupne postaje Odpad. Zraven tega so prispevali še: Strojna tovarna, Cementarna,

stvo itd.) pa bodo nudili tudi pomoč v materialu.

V HRASTNIKU so zbrali nad 10 milijonov din sredstev. Večina delovnih kolektivov je prispevala po enodnevni zaslugi; zraven tega bo prispevala Steklarna 1 vagon zaščitnega razsvetljavnega stekla v vrednosti 2,5 milijona din, Tovarna kemičnih izdelkov 10 jeklenk klora itd. Delovni kolektivi rudnika, Steklarne, Tovarne kemičnih izdelkov, trgovskega podjetja Hrastnik, trgovskega podjetja Dol, SGP Hrastnik, Usluge, Sijaja, Jelke in drugi so pa prispevali še dodatna finančna sredstva.

V ZAGORJU OB SAVI so zbrali doslej okrog 5 milijonov din. Kolektivi Rudnika,

stinstvo bo prispevalo iz skladov 200.000 din, Varnost in Meso po 100.000 din itd. Zraven tega se je kolektiv Industrije gradbenega materiala odločil, da bo prispeval 100 ton hidriranega apna. Iz Lisce pa so že odpotali na račun prispevka delovne organizacije 2.000 srajc.

Iz LITIJSKE poročajo, da je zbrano v denarju nad 3 milijone din. Kolektiva Zdravstvenega doma in uprave občinske skupščine bosta prispevala po dvodnevni osebni dohodek, vsi ostali kolektivi pa enodnevni osebni zaslugi. Kolektiv Lesne industrije je zraven tega sklenil, da bo prispeval 10 kubičnih metrov desk, Kresniška industrija (Nadaljevanje na 2. strani)

Praznik občine Zagorje ob Savi

Prebivalci občine Zagorje ob Savi slavijo letos že devet let svoj občinski praznik. V teh dneh se vsako leto znova spominjajo junaškega napada naših partizanov na sedež nemške žandarmerije v Zagorju, ki je bil 9. avgusta pred 22 leti.

V počastitev občinskega praznika bodo letos tele prireditve:

- Četrtek, 8. avgusta:**
- ob 18. uri otvoritev razstave dokumentov iz NOB in osnov urbanističnega načrta v Delavskem domu,
 - ob 19.30. uri slavnostna akademija v Delavskem domu — brez vstopnine. Po akademiji kresovi in improviziran napad obveznikov PVV na Gorico.
- Petek, 9. avgusta:**
- ob 9. uri otvoritev novega poslopja »Elektro — Trbovlje« na Kidričevi cesti,
 - ob 10. uri otvoritev nove ceste na Zasavsko goro,
 - ob 16.30. uri otvoritev novih prostorov poslovalnice SAP v Borovniku,
 - ob 17.45. uri parada motornih vozil po Zagorju,
 - ob 18. uri **SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE**,
 - od 18. do 19. ure promenadni koncert godbe pred Delavskim domom,
 - ob 20. uri klubski program »Dve strani medalje« v stekleni dvorani Delavskega doma.

- Sobota, 10. avgusta:**
- ob 17. uri na igrišču Proletarca košarkarska tekma Domžale : Zagorje,
 - ob 20. uri na igrišču Partizana roketna tekma Domžale : Zagorje,
- Nedelja, 11. avgusta:**
- ob 8. uri šahovski brzoturnir v stekleni dvorani Delavskega doma,
 - ob 9. uri kegljaški turnir na kegljišču v Toplicah,
 - ob 9. uri strelsko tekmovanje na Rudardiju,
 - ob 16. uri nogometni turnir na igrišču Proletarca s sodelovanjem moštev iz Trbovelj, Kisovca in Zagorja,
 - ob 20. uri kulturno — zabavni večer v Medijskih toplicah.

OBCANI ZAGORJA — OBIŠČITE PRIREDITVE!

Zasavje za Skopje

(Nadalj. s 1. strani)

apna pa 2 vagona. Iz Industrije usnja pa so pripravljene poslati za polovico vrednosti enodnevnega zaslужka 700 parov lahkih čevljev.

Prve dni je odpotovalo iz Zasavja v Skopje več ekip tehničnih strokovnjakov, tako iz Hrastnika 3 ekipe, iz Trbovelj 3 in iz Zagorja ob Savi 1. Če bi bilo pa potrebno, pa bi iz Zasavja poslali še več ekip strokovnjakov, saj so le-ti še vedno v pripravljenosti za pomoč. Zraven tega pa so zasavski delovni kolektivi vsak čas pripravljeni nuditi tudi pomoč, da začnejo v delovnih organizacijah z delom, kar bo tudi ena od najvažnejših nalog prihodnjega obdobja.

Delovni ljudje Zasavja so takoj pokazali veliko pripravljenost pomagati bratskemu narodu glavnega mesta Makedonije, saj je prav vse Zasavčane vest o težki nesreči globoko pretresla. Zato tudi ni čudno, če so na občinskih štabih posamezniki že začeli javljati, da so pripravljeni za določeno obdobje prevzeti v oskrbo ali pa posvojiti najmlajše Skopjance. Občinski odbori RK so skupaj z občinskimi štabi začeli zbirati te želje. Zraven tega so v Hrastniku sklenili, da sprejmejo otrok iz Skopja za en razred in jim nudijo vse potrebno. Tudi v Trbovljah je bilo odločeno, da bodo sprejeli 20 predšolskih otrok, ki jih bodo namestili v Dijaškem domu, zraven tega pa še 20 šolskih ali pošolskih otrok ali pa 5 družin, ki jih bodo namestili v prostorih Glasbene šole. Soloobveznim otrokom

bi zagotovili šolanje v maternih, pošolskim otrokom pa nadaljnje šolanje ali pa izučitev za poklice. V Litiji pa pripravljajo grad Ponoviče, kjer bi v primeru potrebe nastanili okrog 40 otrok.

Predstavniki zasavskih občinskih komitejev ZMS so se

v torek popoldan zbrali v Trbovljah in na predlog litijske mladine sklenili, da bodo ustanovili mladinsko delovno brigado, sestavljeno po možnosti iz vrst kvalificiranih delavcev, ki bi odšla pomagat čistiti in obnavljati Skopje, brž ko bo to potrebno.

»Ugasle luči« na prostem

(T. B.) HRASTNIK — V še nedotaknjem delu dolinice Dovec nad Zgornjim Hrastnikom ob cesti proti Praprotnemu je bila pred dnevi na prostem uprizorjena Bitenčeva drama »Ugasle luči«, ki opisuje čas med NOB.

Nad 2000 gledalcev bo predstava drame ostala še

Sveti občinske skupščine Trbovlje

Trbovlje — Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki potrdili predlog komisije o imenovanju svetov in komisij pri občinski skupščini. Novi predsedniki svetov pri občinski skupščini Trbovlje so naslednji: Janez Narad, za notranje zadeve — Franci Stojš, za splošno upravo, proračun in družbene službe — Martin Rojšek, za družbeni plan in finance — Albert inž. Ivančič, za industrijo in obrt — Albert Fabjan za blagovni promet, gostinstvo in turizem — Jože Murn, za kmetijstvo, gozdarstvo, lov in ribolov — Franc inž. Jencič, za urbanizem, gradbeništvo, komunalne in stanovanjske zadeve — Vilhi Pukmajster, za delo — Anka Raušl, za socialno varstvo in varstvo družine — Jože dr. Kerstein, za zdravstvo — Pavle Ličar, za šolstvo in Pavle Kovač, za kulturo in prosveto. Svet za telesno vzgojo bo novega predsednika sveta izvolil na prvi seji.

dolgo v spominu, saj se le malokdaj dogodi, da bi bili združeni vsi činitelji, ki odločajo o uspehu prireditve na prostem: nedosegljivo naravno prizorišče, odlična igra in režija predstave (v igri so igralci bolj doživljali kot igrali!), mojstrska scenarija (ki je uporabila vse naravne možnosti terena) in dobro ozvočenje in osvetlitev. Tudi lepo vreme je prispevalo svoje k uspehu predstave.

Organizatorjem in izvajalcem prireditve se gledalci zahvaljujemo za užitek, ki so ga omogočili, in želimo, da bi jih ta izredni uspeh opogumil, da bi Hrastičanom vsako leto po enkrat priredili v Dovcah podobno kulturno prireditev.

In še vprašanje: ali so storjeni vsi ukrepi, da bi še nedotaknjeni ostanek dolinice Dovec, z lepo naravno osnovo gledališča na prostem, kakršno premorejo le malokje, ohranili za podobne prireditve v prihodnje?

Trbovlje za pomoč Litiji

(pb) TRBOVLJE — Na zadnji seji občinske skupščine Trbovlje so sklenili, da občina Trbovlje prispeva kot pomoč Litiji, ki so jo pred meseci poškodovali potresni sunki, znesek 1.500.000 dinarjev. Razen tega so na seji predlagali, naj delovne organizacije v okviru možnosti pomagajo materialno ali denarno litijski občini.

Zakaj višje cene mesa?

V Zasavju veljajo že nekaj dni nove cene za sveže meso govedine, teletine in svinine. Mnogi vprašujejo naše uredništvo, kje je iskati vzroke za zvišanje cen? Vsem tole pojasnilo:

Znano je, da je bilo po lanskoletnem sušnem obdobju precejšnje pomanjkanje krme za živino, zaradi česar se je že lani povečala prodaja živine. To pa je povzročilo letos precejšnje pomanjkanje živine, kar je že skozi več mesecev vplivalo na zvišanje odkupnih cen za živino.

V Zagorju ob Savi so za tamkajšnje podjetje »Meso« izdelali podrobnejšo analizo zviševanja odkupnih cen. Iz te izhaja, da se je povečala nakupna cena teletine od 289 din (marec 1963) na 340 din (julij), govedine od 179 na 265 din in svinine od 297 na 305 din. Zaradi zvišanja nakupnih cen se je v mesarskih podjetjih močno zmanjševal dohodek, namenjen za sklade. V Zagorju ob Savi se je npr. pri teletini znižal od 170.000 din (v marcu letos)

na 1.000 din v juliju. Zasavje pa ima povrhu vsega še slabšo zaledje za živino, zaradi česar stroške precej bremenijo prevozi živine.

Zaradi vseh objektivnih težav je bilo zvišanje cen svežega mesa nujno in potrebno, sicer bi nastalo vprašanje, kdo naj krije izgube mesarskih podjetij.

V Zasavju veljajo naslednje maloprodajne cene za 1 kg svežega mesa:

- teletina: Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi — 650 din;
- svinina: Trbovlje, Hrastnik — 680 din; Zagorje ob Savi — 650 din;
- govedina: Trbovlje — 600 din, Hrastnik in Zagorje ob Savi za juho 500 din, boljši deli 680 din.

»Elektro-Trbovlje« v sklopu novega podjetja

TRBOVLJE — Tudi v naši republiki je bil sprejet sklep o reorganizaciji mreže podjetij za distribucijo električne energije. Tako se bodo podjetja »Elektro Ljubljana-mesto«, »Elektro Ljubljana-okolica«, »Elektro Trbovlje«, »Elektro Novo mesto« in »Elektro Kočevje« združila v novo podjetje.

Koncert »Slavčka« v Dobrni

(J. S.) TRBOVLJE — Pred dnevi je mešani pevski zbor Slavček Svobode-center iz Trbovelj priredil zelo uspešen koncert v zdraviliški dvorani zdravilišča Dobrna pri Celju. Domačini in zdraviliški gostje so napolnili dvorano, kar se le malokdaj dogodi v tem kraju.

Zbor je za ta nastop pripravil poseben program, v katerem je bila partizanska, narodna in umetniška pesem, poleg te pa še samospevi, odlomki iz oper in operet. Poslušalci so zbor nagradili z navdušenim odobravanjem, posebno še soliste Pepco Tomšič, Justo Novak, Ido Skrinar, Ivanka Ravnikar, Franca Vizovišek in Stefana Zeleznik.

Zelo akustična dvorana je mnogo pripomogla, da so tako solisti kot zbor izvedli svoj program dovršeno. Zbor je vodil njegov dirigent Jože Skrinar, ki je k programu prispeval tudi več svojih kompozicij, med njimi vse solospese.

Da je koncert uspel, gre velika zasluga trboveljskemu rojaku tov. Slavku Klunu, kateremu se pevke in pevci zbora za njegov trud iskreno zahvaljujejo.

Zasavski TEDNIK

Ustanovljen decembra 1947 — Glasilo občinskih odb. SZDL Hrastnik, Litija, Trbovlje, Zagorje ob Savi — Glavni in odgovorni urednik: Marjan LIPOVSEK — Ureja uredniški odbor — Uredništvo in uprava Trbovlje, Trg revolucije 11/II, telefon 80-191 — Račun pri NB Trbovlje 600-13-608-1 — Posamezna številka 20 din — Naročnina (z dostavnino): mesečna 60 din, četrtletna 180 din, polletna 360 din, celoletna 720 din — Poština plačana v gotovini — List tiska ČP »Gorenjski tisk«, Kranj — Nena-ročenih rukopisov in fotografij ne vračamo

POTRES V SKOPJU

SKOPJE — Ena največjih nesreč v Jugoslaviji je v petek zjutraj ob 5.17 prizadela glavno mesto Makedonije — Skopje. Katastrofalni potres je v pičlih nekaj sekundah porušil na stotine zgradb in drugih objektov, ki so pokopali pod seboj nekaj tisoč prebivalcev tega mesta. Ni še točno dognano, koliko je smrtno ponesrečenih in ranjenih, njihovo število pa nebežno narašča. Pomoč prebivalcem Skopja prihaja iz vseh krajev domovine in sveta. Reševalne ekipe, skupine strokovnjakov, zdravniki, vojniki in sami prebivalci z nadčloveško požrtvovalnostjo bi jejo boj za človeška življenja pod ruševinami, v zasilnih zdravstvenih štabih, bolnišnicah.

Skoraj novega mesta skorajda ni mogoče več prepoznati. Povsod ruševine in žalost, ki bo dolgo ostala v srcih slehernega meščana in vseh nas.

Jutro 25. julija 1963. Katastrofalni potres je ob 5. uri, 17 minut in 57 sekund presejtel Skopje v spanju. Nekaj sekund za tem je bilo mesto porušeno, preživeli prebivalci so iz postelj zbežali na prosto, na ulice, kjer so videli strahotne posledice naravnih sil, ki se jim človek ni mogel upreti. Vse zveze z ostalimi kraji so bile pretrgane. Izpod ruševin so se čuli klici na pomoč tistih, ki so kljub ne-

malokrat težkim poškodbam ostali še pri življenju.

Reševalna dela so se nemudoma začela. Prvi so bili sami prebivalci, ki so skušali rešiti svojce. V pomoč so jim priskočili pripadniki Jugoslovanske ljudske armade, Ljudske milice, zdravstveno osebje Skopja.

Sredi dopoldneva je žalostna vest o težki nesreči makedonskega glavnega mesta prodrla v svet. Akcija za pomoč je nemudoma stekla. Tisoče krvodajalcev se je ponudilo za odvzem krvi, vzletela so prva letala z zdravniki, krvno plazmo, sanitetnim materialom.

Pomoč, materialna, denarna in zdravstvena še vedno prihaja v Skopje.

Skopje je v petek doživelo triinosemdeset potresnih sunkov, od katerih je bil prvi jakosti desete stopnje (v Litiji sedme) in ki je porušil ali poškodoval preko 80 odstotkov objektov v tem mestu. Popolnoma je porušen najmodernejši hotel »Makedonija«, v katerem je bilo vpisanih okrog dvesto gostov, hotel Skopje, železniška postaja, dom Jugoslovanske ljudske armade, zgradba narodne banke, pošte, dom kulture »Kosta Racina«, več drugih javnih zgradb, šol, fakultet ter stanovanjskih objektov.

Prebivalci Skopja, predvsem levega dela mesta, ki ga

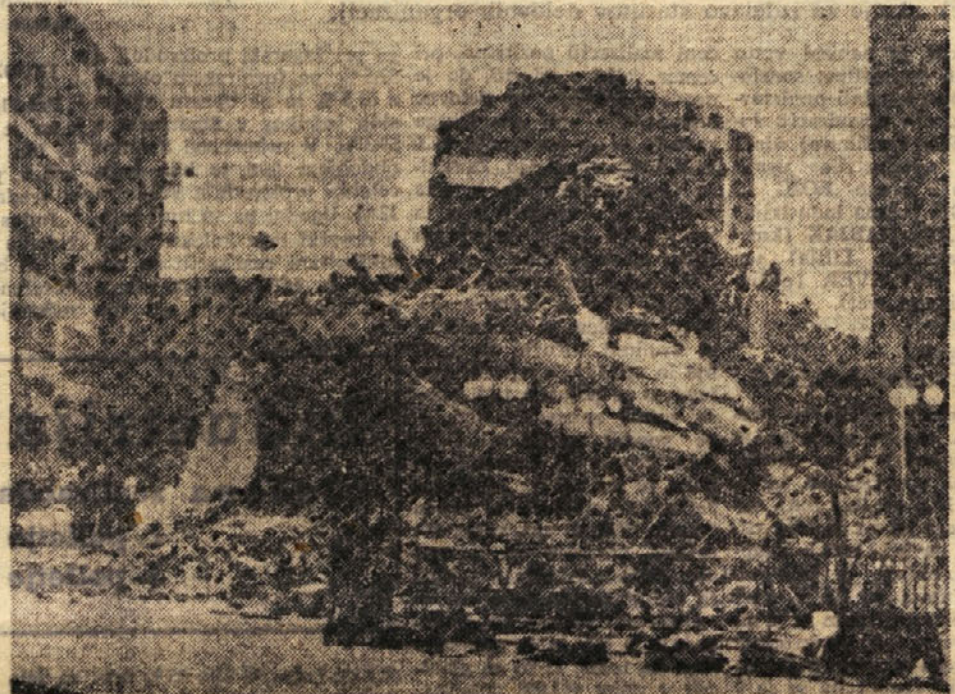
je potres najbolj prizadel, živijo večina na prostem, mnogo pa jih s posebnim vlakom odpotuje iz Skopja proti Beogradu. Prehranjevanje, posebej pa še oskrba z vodo, je zaenkrat še otežkočena, obstaja pa tudi nevarnost epidemije.

Prizadeto glavno mesto

bratske Makedonije je v soboto zjutraj obiskal predsednik republike Josip Broz Tito, ki si je v spremstvu podpredsednika republike Aleksandra Rankovića, predsednika Zvezne skupščine Edvarda Kardelja, predsednika Zveznega odbora SZDL Jugoslavije Lazarja Koliševskega in

predstavnikov Makedonije ogledal porušeno mesto in se zanimal, kako potekajo reševalna dela.

Vsa reševalna dela potekajo izredno organizirano. V Skopju in okrajih Kumanovo, Veles in Tetovo so izvedli mobilizacijo vseh moških v starosti od 18. do 55. leta, v Skop-

TO JE BIL NEKOČ HOTEL »MAKEDONIJA«. Zdaj ga ni več, na njegovem mestu pa je kup ruševin, pravzaprav ostankov betona, opeke, železa in notranje opreme

je je prispelo vrsto strokovnjakov in mehanizacija, ki bodo odstranjevali ruševine v mestu in uredili najnujnejše komunikacije. V Skopju bo 5. avgusta stekla tudi zvezna akcija jugoslovanske mladine, ki bo pomagala pri obnovi porušenega mesta.

Skopje menijo s pomočjo, ki prihaja iz vseh krajev Jugoslavije in tujine obnoviti. Na sedanjih ruševinah bodo zgradili novo Skopje, kot simbol prizadevanj jugoslovanske skupnosti.

V Skopju so razmeroma v kratkem času z izrednim prizadevanjem usposobili železniški promet, tako da vlaki prihajajo v Beograd že z malenkostnimi zamudami.

Celotno Skopje daje videz zares organizirane akcije ne samo odkopavanja izpod ruševin, temveč tudi izredne pomoči ponesrečenim in prizadetim prebivalcem. Humanost in bratstvo jugoslovanskih narodov zaslužita v skopski tragediji najvišje odličje.

Po uradnih podatkih je katastrofalni potres v Skopju terjal 813 smrtnih žrtev, neznana pa je usoda okrog 700 občanov. Poškodovanih je bilo 2.170 občanov. Zraven številnih javnih zgradb je uničeno nat. 34.000 stanovanj, 9000 stanovanj pa je poškodovanih.

TEGA SKOPJA DANES NI VEČ! Samo nekaj sekund je bilo potrebno, da je bilo porušeno to mesto z 200.000 prebivalci

Litijsko gospodarstvo

tednikova tribuna

Drugo »Tednikovo tribuno« smo namenili predstavnikom nekaterih litijskih delovnih organizacij. Tema razgovora je bila: polletni dosežki delovnih kolektivov in predvidevanja za proizvodnjo v naslednjih mesecih, izvoz, sistemi nagrajevanja, priprave za izdelavo 7-letnih perspektivnih načrtov razvoja in potek akcije za izdelavo statuten delovnih organizacij.

Razgovor je nanizal vrsto zanimivih ugotovitev; sodelovali pa so naslednji predstavniki delovnih organizacij: Jože MIRTIC (Predilnica), Alojz BAKAN (Industrija usnja Smartno), Franc ROJC in Ivan BOH (Lesna industrija) in inž. Jože HABJAN (kmetijska zadruga Litija) ter Martin ARHNAVER (občinski sindikalni svet).

POLLETNI PROIZVODNI DOSEŽKI

Predilnica: Količinska proizvodnja enojne preje se je v primerjavi s istim obdobjem lani povečala za 6,8 % (oz. od 1806 na 1928 ton), sukanje preje pa za 62,5 % oz. od 175,6 na 285,2 tone). Skupna proizvodnja je bila ob koncu junija za 3,6 % nad predvideno s planom in je za 12,4 % večja od proizvodnje iz lanskega prvega polletja. Količinska realizacija se je v isti primerjavi povečala za 9,5 %, fakturirana pa za 37 %.

Osnovni problem v proizvodnji v prvem polletju so bile nekatere surovine. V kolikor bi namreč dobili kvalitetnejšo surovino, bi bila proizvodnja večja za najmanj 10 % (slaba surovina namreč vpliva na zmanjšanje hitrosti na strojih).

Produktivnost se je na 1 uro v primerjavi z lanskim letom povečala v predilnici za 10,9 %, pri sukanju preje za 21,8 % in v stročnarni za 15,8 %; v celoti pa se je produktivnost povečala za 13,1 %.

H kraju gre 1. faza večjih rekonstrukcijskih del, ki predvideva ureditev klime naprav, odsevalnih naprav in povečanje števila vreten v predilnici od 30.000 na 37.484 ter povečanje zmogljivosti v sukalnici za 1.000 vreten. Vrednost letos opravljenih del bo znašala 250 milijonov din, dela pa financirajo iz lastnih sredstev.

Industrija usnja: Polletni finančni plan je bil s proizvodnjo v vrednosti 1.218 milijonov din presežen za 4,76 %, v primerjavi z lanskim letom pa je proizvodnja večja za 22,14 %, bistveno pa sta se povečali tudi fakturirana in plačana realizacija, saj je npr. plačana realizacija do konca junija za 285 milijonov din večja od lanske. Industrija usnja iz Smartna je letos ob polletju prvič po treh letih zaključila poslovanje po pla-

čani realizaciji pozitivno, pri čemer velja poudariti, da je prodaja izdelkov te delovne organizacije bolj sezonskega značaja in je realizacija večja v drugem polletju. Zanimiva je ugotovitev, da je bila realizacija v mesecih maj in junij večja kot v vseh prvih štirih mesecih letos.

V zvezi s proizvodnjo se je pojavilo več problemov. Osnovni problem je v neustreznosti kvalitete surovin za zgornje in spodnje usnje. Zraven tega so se pojavile tudi težave zaradi zakasnele dodelitve posojil za investicijska dela, čeprav so računali, da bodo te investicije že na začetku leta vplivale na proizvodnjo. Zaradi zakasnele dodelitve sredstev so morali npr. izvozniki aranžman znižati za okrog 170.000 dolarjev.

Osnovna koncepcija proizvodnje je bila letos preusmeritev na izvoz, ki so ga planirali v višini 482.000 dolarjev.

V Industriji usnja so lani izdelali program razvoja podjetja pri predelavi in finalizaciji krzna. Za ta dela bi računali okrog 300 milijonov din. Pojavile so se težave, ker podjetje ni bilo sposobno zagotoviti potrebnih lastnih sredstev, saj je v zadnjih letih vsa investicijska dela financiralo iz lastnih sredstev. Računajo, da bodo kljub vsem težavam letos opravili predvidena dela in postavili proizvodnjo konfekcijske enote na industrijsko osnovno, kar bo zanimivo tudi za izvoz. Omeniti še velja, da je Industrija usnja specializirana tovarna za proizvodnjo krzna in edina za proizvodnjo divjačine v naši državi.

Lesna industrija: Ob polletju je bil letni proizvodni plan dosežen s 56,1 %; od te-

ga pri žagarski proizvodnji z 52,5 %, na furnirskem obratu z 51,5 % in na obratu mizar-skih izdelkov v Smartnem z 59,3 %. V primerjavi s istim obdobjem lani je bila letos celotna proizvodnja večja za 12 %. Ugodni pa so tudi ostali dosežki tega kolektiva: pri fakturirani realizaciji so dosegli že 66 % letnega plana, pri plačani realizaciji pa

62,4 %. Letos je bilo 85 % fakturirane realizacije do konca polletja tudi že plačane. V primerjavi s prvimi šestimi meseci lani so se povečali stroški poslovanja za 23 %, dohodek pa za 33 %. Važno je zapisati, da namenja letos kolektiv Lesne industrije le 49,1 % dohodka za osebne dohodke, kar 50,9 % pa za sklade.

Delovna organizacija je sredi rekonstrukcije žagarskega obrata. V gradnji je nov obrat z zmogljivostjo, ki zadostuje za vse Zasavje. Glavne naprave so že uvozili (iz lastnih deviznih sredstev). Gradbeno podjetje Litija pa opravlja gradbena dela. Predvidevajo, da bodo dela opravljena do novembra. Na novem žagarskem obratu bo mogoče razrezati 40.000 m³ lesa, nastopa pa vprašanje, kako v Zasavju zagotoviti

ca leta dosegli izvoz v vrednosti od 760.000 do 800.000 dolarjev.

Lesna industrija: Neposredni izvoz je bil dosežen s 97.046 dolarji v višini 33 % letnega plana, posredni izvoz pa v višini 86.788 dolarjev. Upošteva se še posredni izvoz je Lesna industrija dosegla do konca junija skupaj že 63,2 % letnega plana izvoza. Pri posrednem izvozu sodeluje Lesna industrija v izdelkih Tovarne pohištva Nova Gorica, »Bresta« iz Cerknice in LIP Črešnjica.

Kmetijska zadruga Litija: V prvem polletju je bil dosežen izvoz v višini nad 34 milijonov din. Izvoženo je bilo 2.760 pragov v vrednosti skoro 8 milijonov din, nad 66 ton živine v vrednosti 19.300.000 din in za 7 milijonov din ostalih izdelkov in proizvodov.

vso potrebno surovino za ta žagarski obrat.

Kmetijska zadruga Litija: Proizvodnjo je v kmetijstvu v prvem polletju oviralo deževje in pomanjkanje delovne sile ob košnji in žetvi, v gozdarstvu pa huda zima. Pri istem številu zaposlenih se je kmetijska proizvodnja povečala letos za okrog 20 do 30 %, in sicer zaradi uvedbe novega sistema nagrajevanja.

IZVOZNA DEJAVNOST

Predilnica: Neposrednega izvoza je bilo do konca junija 86 ton v vrednosti 58.000 dolarjev, posrednega pa 227 ton v vrednosti 192.000 dolarjev.

Industrija usnja: Od predvidenih 482.000 dolarjev izvoza je bilo v prvem polletju doseženo že 321.917 dolarjev, računajo pa, da bodo do kon-

OPTIMISTIČNA PREDVIDEVANJA ZA LETOSNJO PROIZVODNJO

Predilnica: Letos bo dosežena rekordna proizvodnja 4.000 ton preje; Izvoz bo kar za 500 % večji od lanskega leta.

Industrija usnja: Letna proizvodnja bo večja od lanske za okrog 30 %. Planska predvidevanja bodo po vsej verjetnosti prežena za okrog 7 do 8 %.

Lesna industrija: V drugem polletju pričakujejo zmanjšanje žagarske proizvodnje sprično investicijskih del, ki jih izvajajo. Kljub temu pričakujejo, da bo proizvodni plan presežen za 10 %, finančni plan pa za 20 %.

Neposredni izvoz po vsej verjetnosti ne bo dosežen v

Industrija usnja Šmartno

plačana realizacija:

1. polletje 1962

542 milijonov din

1. polletje 1963

827 milijonov din

celoti, namreč le z okrog 90 %, ker je precej neposrednega izvoza, ki ga na začetku leta niso predvidevali. V kolikor bi pri izvozu upoštevali še posredni izvoz, bi bil letni plan presežen za najmanj 20 do 30 %.

PRIPREVE NA IZDELAV 7-LETNIH PERSPEKTIVNIH NAČRTOV RAZVOJA

Litijska občinska skupščina je že razpravljala o nalogah v zvezi z izdelavo 7-letnega perspektivnega načrta razvoja, še posebej pa o nalogah delovnih organizacij v zvezi s tem.

Tudi po delovnih organizacijah so že imenovali organi samoupravljanja potrebne komisije, ki so že začele z delom. Izdelani so že prvi osnutki načrtov.

Predilnica: Obstoječe zmogljivosti predilnice bodo povečali od 30.000 na 40.000 vreten. Povečali bodo tudi proizvodnjo sukanje preje, in sicer od 50 ton v letu 1962 na 2.000 ton, saj je za sukanje prejo vedno več naročil, kakor pa jo je mogoče proizvesti. Računajo, da bodo v novi previjalnici previli okrog 70 % preje na nov format, s čimer bodo tudi mnogo lažje plasirali izdelke za izvoz. Računajo tudi na uvedbo nove proizvodnje sintetične, za katero bi dobivali surovino iz skopske »Biljane«, nove kemične tovarne iz Ljubljane

Predilnica Litija

osnutek 7-letnega načrta razvoja predvideva:

- povečanje števila vreten
- ustanoviti novo previjalnico
- novo investicijo za polčesano prejo
- novo proizvodnjo sintetične

pod »drobnooaledom«

ali pa iz »Iplasa« iz Kopra. Za to novo proizvodnjo so potrebne prostorninske zmogljivosti zagotovljene, s čimer je pravzaprav 40 % investicijskih del opravljenih.

Industrija usnja: Izdelani predlog 7-letnega perspektivnega načrta razvoja temelji na nadaljnjem razvoju krznarsko predelovalne industrije. Celotni dohodek bo 1.1970 znašal predvidoma 3 milijarde 500 milijonov din; količinski obseg proizvodnje spodnjega in zgornjega usnja bo ostal v glavnem na dosednji ravni, povečali pa bodo proizvodnjo krzna (za nad 100 %), divjačine, krznene konfekcije, usnjene konfekcije in lahke obutve. Pri načrtovanju nadaljnjega razvoja so v šmartnem stremeli

KAKO JE Z IZDELAVO OSNUTKOV STATUTOV DELOVNIH ORGANIZACIJ?

Občinski sindikalni svet:

Komisije za izdelavo osnutkov statuta so imenovali po vseh delovnih organizacijah, čeprav še v precejšnjem številu kolektivov niso začele z delom. Občinski sindikalni svet je imenoval posebno strokovno komisijo, ki naj v sodelovanju z Delavsko univerzo pomaga manjšim delovnim organizacijam. Komisija je ugotovila, da so v manjših delovnih organizacijah le bolj slabo seznanjeni z nalogami v zvezi z izdelavo

tuta bo izdelan do septembra in dan v javno razpravo.

Lesna industrija: Osnutek statuta je že izdelan do poglavja o notranji organizaciji. Le-to hočejo kar najbolj proučiti in prilagoditi novo nastalim pogojem, hkrati pa z njo zagotoviti večjo produktivnost dela, večje izkoriščanje zmogljivosti in poiskati vse notranje rezerve. V septembru bo izdelano celotno besedilo osnutka statuta in dano v javno razpravo.

Kmetijska zadruga Litija: Komisija je že začela z delom, izdelan je okvirni načrt za vsebino statuta. Doslej so pripravili nekaj razgovorov o tem, kaj naj bi zajemalo posamezna poglavja. Do konca septembra bodo zbirali potrebno gradivo, potem pa

bodo začeli z izdelavo osnutka statuta. Menijo, da bo treba predvsem še podrobneje proučiti vprašanje pristojnosti zadržnega sveta in delav. sveta, kar je ugotovljeno, da je zadržni svet večkrat ovira za samo proizvodnjo.

ISKANJE SPODBUDNEJSIH SISTEMOV NAGRAJEVANJA

Predilnica: V veljavi je zdaj notranja delitev dohodka na podlagi enote proizvoda. Letos bodo pravilnik o nagrajevanju spremenili in prešli na novo osnovo — in sicer na izkoriščanje kapacitet.

Produktivnost bo v prihodnje v delovni organizaciji še naraščala. Nujno bi bilo, da bi vzporedno s tem naraščali tudi osebni dohodki. Vendar vzporedne rasti osebnih dohodkov ne bo mogoče zagotoviti, saj so prodajne cene določene, osnovna surovina se pa draži. Samo v zadnjem času so se cene osnovne surovine povečale za 6 %.

Industrija usnja: Nagrajevanje temelji na enoti proizvoda, ponekod pa na normah.

Nastopa vprašanje, kako rešiti problem v sistemu nagrajevanja, ki se pojavlja v zvezi s kvaliteto surovine. Surovine dobiva delovna organizacija na avkcijah, vendar posamezne partije v kvaliteti močno odstopajo. Pri istem količinskem obsegu proizvodnje se dosežejo tudi do 30 % manjši osebni dohodki.

Lesna industrija: Razdeljevanje osebnih dohodkov temelji na enoti proizvoda in na uspehu ekonomskih enot. Ta sistem je v veljavi že od leta 1960 in njemu je pripisati vse uspehe, ki jih dosega v podjetju. Sistem sproti dopolnjevanje. Spričo dobrega sistema nagrajevanja ni fluktuacije.

Kmetijska zadruga Litija: Osebnih dohodkov samostojno delijo ekonomske enote. Do lani je osebni dohodek v kmetijstvu temeljil na vrednosti ure, zaradi česar so bila na dnevnem redu vprašanja okrog nadur. Letos jo bila opravljena analitična ocena delovnih mest in je opaziti precejšnje zanimanje za večjo proizvodnjo. Tak sistem nagrajevanja je bil v gozdarstvu uveden že prej.

Lesna industrija Litija

delitev sredstev čistega dohodka:

1. polletje 1963

50,9 % za sklade

49,1 % za osebne dohodke

za dosego kar največje finalizacije proizvodnje.

Lesna industrija: Predlog razvoja predvideva, da bodo v naslednjem obdobju povečali zlasti žagarsko proizvodnjo z ozirom na vložene investicije v letošnjem letu. Žagarska proizvodnja se bo povečala kar za 3-krat, lahko pa se bo še več, če bo na voljo potrebna surovina. Do 1970. leta imajo v načrtu povečati tudi proizvodnjo v mizarskem obratu, in sicer od 80 do 90 %, in sicer največ na račun izvoza, saj imajo v načrtu izvoz manjšega furniranega kosovaega pohištva. Na furnirskem obratu proizvodnjo ne bodo povečali, ker so zmogljivosti že maksimalno izkoriščene. Družbeni bruto produkt bo v Lesni industriji znašal 1970. leta že blizu 1 milijarde din, izvoz pa okrog 600.000 dolarjev in se bo povečal za okrog 76 %; število zaposlenih pa bodo povečali predvidoma le za okrog 20 %.

Kmetijska zadruga Litija: Zadržni svet je že imenoval potrebno strokovno komisijo, ki pa z delom še ni začela. Računajo, da bodo v kmetijski proizvodnji v prihodnje usmerjeni na pridobivanje novih zemljišč in na večjo specializacijo kmetijske proizvodnje; v gozdarstvu pa prav tako na povečevanje proizvodnje, na nove intenzivne nasade in na zamenjavo kultur. V gozdarski proizvodnji bo treba še močneje uveljaviti mehanizacijo.

osnutkov statuta. Zato jim je najprej posredovala teze republiškega sveta sindikatov, potem pa pripravila stanke, na katerih so razpravljali o načelih statuta, dogovorili pa so se tudi, da bodo v septembru spet sestanki, na katerih bodo razpravljali o nekaterih drugih vprašanjih.

V Litiji je tudi precej poslovnih enot delovnih organizacij s sedežem izven Litije. Poraja se vprašanje, ali naj bo v veljavi za vse statut matične delovne organizacije, ali pa naj imajo te poslovne enote samostojne statute, vsklajene s statuti matičnih delovnih organizacij.

Ugotovljeno je tudi, da ponekod z izdelavo osnutkov še niso začeli, izdelujejo pa razne pravilnike, pri čemer se poraja vprašanje, ali bodo prav vsi pravilniki po sprejemu statuta ostali v veljavi še v dosedanjem obsegu.

Predilnica: V septembru bo dan v javno razpravo osnutek statuta. Za zdaj je še precej nejasnosti o tem, kaj naj statut zajema.

Industrija usnja: Smatrali so, da je najvažnejša notranja organizacija, predvsem status ekonomskih enot in medsebojni odnosi. V ta namen so proučili notranjo organizacijo ekonomskih enot krznarija in konfekcije, zdaj pa isto proučujejo v ekonomskih enotah spodnje in zgornje usnje. Osnutek sta

Kmetijska zadruga Litija

ob novem načinu nagrajevanja
za okrog 30 % večja proizvodnja

Vso pozornost perspektivnemu planu

(pb) Trbovlje — Prejšnjo sredo so se sestali na tretjo sejo člani občinske skupščine Trbovlje. Na njej so razpravljali o gibanju gospodarstva v prvem polletju, o izdelavi sedemletnega perspektivnega plana, o turizmu, imenovali sveta in komisije občinske skupščine ter izdali nekaj garancij za najetje posojil.

Ko so odborniki govorili o izdelavi sedemletnega perspektivnega plana so poudarili potrebo, da se temu posveti vso pozornost. Izvolili so tudi posebno komisijo, ki bo v celoti odgovorna, da bo delo pri izdelavi sedemletnega plana nemoteno teklo naprej. Razen tega pa bo delalo pri izdelavi

perspektivnih planov za posamezne panoge gospodarstva še sedem podkomisij.

Predlog sedemletnega perspektivnega plana naj bi bil izdelan do junija prihodnjega leta. Naloga komisij pa bo tudi, da pripravijo predlog družbenega plana za leto 1964. Vse komisije bodo vsake dva meseca poročale občinski skupščini o svojem delu.

Enakomeren dotok sredstev

(pb) TRBOVLJE — Podatki občinske skupščine v Trbovljah kažejo, da bruto dohodki občine dotekajo v glavnem enakomerno. Od 1.016.398.000 dinarjev bruto dohodkov je bilo do 30. 6. doseženih 527 milijonov 436 tisoč dinarjev, kar predstavlja 52 odst. planiranega zneska. Proračunski prispevek je bil dosežen v prvem polletju tudi z 52 odstotki. Davek na dohodek iz kmetijstva je bil

dosežen z 49 odstotki. Pri dohodnini od obrtništva je bilo doseženih le 35 odst., dohodnini od drugih samostojnih poklicev pa le 31 odst. Vzrok temu je, da so akontacije v letu 1963 za obrtnike in samostojne poklice že predpisane ob upoštevanju novih stopenj dohodnine in je bil plan postavljen previsoko, predvsem ker ni zajemal olajšav. Pri obč. prometnem davku od maloprodaje in od

alkoholnih pijač v trgovini in gostinstvu, je bilo od planiranih 73.600.000 doseženo 40.573.000 dinarjev ali 55 odstotkov.

Dotacij je od planiranih 16.990.000 din doseženih 8 milijonov 168.000 ali 48 odst. Delni izpad na teh dohodkih predstavlja prispevek za finansiranje zavoda za izmero in kataster zemljišč, pri čemer sta v zaostanku s planom obč. Zagorje in Hrastnik.

SKOPJE — JUGOSLOVANSKI GADIR

ŽELEZNISKA POSTAJA SKOPJE — Ura se je ustavila ob 5,17

V ZRAK STRLE TUDI OSTANKI PORUŠENEGA DOMA JLA in odkrivajo pogled na nekoč krasno dvorano doma; visoki okrašeni nosilni stebri še nosijo kos stropa, na katerem še visita dva velika starinska lestenci, značilna za svečane kazinske dvorane polpretekla stoletja

Huda nesreča, ki je doletela glavno mesto Makedonije v petek zjutraj, je pretresla vsakogar. Mesto, ki se je dan pred tem upravičeno ponašalo s svojimi lepotami, uspehi prizadevanj makedonskega ljudstva v zadnjih letih, je v trenutku spremenilo podobo. Namesto impozantnih objektov, novih stanovanjskih blokov, živahnih meščanov, ruševine, obup in žalost. Skopje in vsi njegovi prebivalci, ki so ostali pri življenju, preživljajo od tistega strašnega trenutka, ko se je zamajala zemlja in ko so v dan zadoneli klici na pomoč, najtežje tre-

nutke. Koliko je mrtvih, ranjenih, doma staršev, otrok, ostalih sorodnikov, ni mogoče vedeti. Kakor je bila žalostna vest, ki je po etru in teleprinterjih prodirala v prestolnici Makedonije. Povsod, kamorkoli zrak je pretresljivo. Ruševine, obupani obrazi, jok, nosila s ponesrečenimi in mrtvimi, padelci. Vsak trenutek, vsaka nova poročila z ruševin, nova v tej strašanski nesreči, se vsakomur globoko v spomin.

— Ne morem povedati, kako žalostno in strašno vse izgleda. Pa nisem še videl kaj podobnega.

— Koliko je mrtvih, ranjenih.

— Ne vem. Ali pravijo, da jih je precej.

Spet druga skupina okrog matere in preplašenega dekletca. Očeta in babico je zasulo.

Brez doma, brez očeta in moža. Ostali sta jima goli življenji.

— Kateri del mesta je najbolj porušen.

— Levi, odgovarja starejši mož.

— Ste prepričani? Kako je v ulici...?

— Ne vem, nisem videl. Pravijo, da tam ni tako hudo.

Odgovor ne potolaži babice, ki ne ve, kaj je z njenim sinom in njegovo družino.

Skopje, sobota.

Strašen pogled na razdejano mesto. Povsod ruševine, reševalne ekipe, ki z nadčloveškim prizadevanjem iščejo preživele ponesrečence. Sirene rešilnih voz nenehno tulijo po ulicah in hite proti ce. Prosto gibanje po mestu letališču ali bližnji bolnišnici. Prosto gibanje po mestu stoji nevarnost, da s porušeni hiš pade opeka na mimoidoče. Primanjkuje vode, mesto je v temi in brez elektrike.

Reševalne ekipe so izredno požrtvovalne in pod nenehno širjo plasti. Toda ne odneha nevarnostjo, da se nanje zrujo. Povsod, kjer slišijo, večjih slabotne klice na pomoč, se bore za človeško življenje, ki je nekje med grmadami porušenega materiala. Ne odneha niti ko je noč, ki daje Skopju še grozljivejši videz kot podnevi.

Ni več modernega hotela »Makedonija«, Stiri nadstrop-

mednarodni vlak, vendar je skupnost jugoslovanskih železnic kasneje sporočila, da je bil ta vlak v času potresa oddaljen nad več deset kilometrov od postaje.

Ni več tudi doma Jugoslovanske ljudske armade, desetine drugih objektov in stanovanjskih hiš, ki jih je katastrofalni potres spremenil v kupe ruševin.

Predsednik republike tovariš Tito je upravičeno dal javno priznanje pripadnikom Jugoslovanske ljudske armade, ki so prvi priskočili na pomoč ponesrečenim.

Vojaki in oficirji so se z velikim prizadevanjem vseskozi borili za življenje ponesrečenih. Niso omagali, čeprav utrujeni, ko so kje pod ruševinami čutili življenje. Medtem, ko je del vojakov reševal, so drugi pripravljali ta-

borišča za pomoč ponesrečenim in brez domov.

— Ne bomo jih pozabili, de marsikateri prebivalec, ki so ga vojaki rešili izpod ruševin.

Kot so sporočili, pri potresu ni bil smrtno ponesrečen noben vojak.

Vojaki so bili resda vsepovsod, vsakokrat pripravljeni pomagati kjerkoli in vsakokrat požrtvovalni.

V soboto dopoldne je obiskal Skopje predsednik republike tovariš Tito. Kot je dejal, je vtis o nesreči hujši, kakor si je predstavljajal. Tovariš Tito si je ogledal hudo prizadete predele mesta in je bil pretresen nad vsem tem kar je videl.

Nad podobo mesta, nad prizori, ki so se vrstili drug za drugim in so bili tako pretresljivi, da jih ni moč opisati.

Študent Mihajlo, tesno obkovan s tvojimi očmi pripoveduje:

— Vsi v naši hiši smo spali. Za trenutek se je vse zamajalo, omet je padel s sten, preplašeni smo poskakali s postelj in zbežali na ulico. K sreči se naš blok ni porušil. Ostali smo živi. Toda takoj zatem smo pomislili na druge, slišali smo krike in jok. Vse je tako strašno.

Skupaj z mnogimi drugimi je s posebnim vlakom odpotoval iz Skopja.

Toda takšnih pripovedi je malo. Pretresljive so tiste, ko obupani posamezniki govorijo:

— Nimam očeta, matere, sester, bratov.

— Nimam ničesar, razen svojega življenja.

— Družina mi je ostala pod ruševinami, sam sem bil na delu.

Vsaka od teh in na stotine drugih ima svoj pečat groze in obupa nad vsem, kar se je zgodilo v nekaj sekundah in čemur se nihče ni mogel upreti, ni mislil, da se kaj takšnega lahko zgodi.

Lepo mesto ob Vardarju preživlja težke trenutke.

Sadovi toliko letnega vztrajnega dela, ki so bili vidni na vsakem koraku, so se spremenili v kupe ruševin, uničenih je bilo stotine človeških življenj, ki so še pred nekaj dnevi zrla v to rastoče mesto, se veselili vsega novega in lepega.

V Skopju in vsepovsod po Jugoslaviji je čutili globoko žalost. Sočustvujemo s prebivalci tega mesta, ker vemo, kako boleča je vsaka nesreča, ker želimo živeti vsakomur.

RESEVANJE IN PRENOS RANJENCEV. Tudi tu so se — kot pri drugih delih — izkazali pripadniki naše JLA

NA VSAKEM KORAKU SREČAS V SKOPJU PODOBEN PRIZOR — pripadniki JLA, ki so prvi priskočili na pomoč prizadetemu prebivalstvu, čistijo kupe ruševin

KOŠARKA

Priprave igralcev Proletarca

ZAGORJE — Košarkarji Proletarca so se že v teh dneh najresneje oprijeli priprav za nadaljevanje tekmovanja v II. republiški ligi, kjer si ob koncu pomladanskega prvenstva delijo prvo mesto z moštvom ljubljanske Svobode.

V soboto in nedeljo 20. in 21. julija so sodelovali na mednarodnem košarkarskem turnirju na Jesenicah, na katerem so po sistemu izpadanja zasedli častno tretje mesto. Po mednarodnem turnirju na Jesenicah je Proletarac odigral prejšnji ponedeljek v okviru občinskega praznika Domžal še tekmo s tamkajšnjimi košarkarji in izgubil tekmo z dvema košema razlike.

V soboto in nedeljo so igralci Proletarca spet sodelovali na mednarodnem turnirju v Domžalah, ženska vrsta pa na Jesenicah.

Košarkarji bodo nastopili spet za občinski praznik, potem pa bodo odšli na skupne 10-dnevne priprave v športni center Seča pri Portorožu, potem pa bodo startali spet v tekmovanju v II. republiški ligi, kjer se bodo v I. kolu srečali v Ljubljani z rivalom — moštvom Svobode.

V septembru se obeta zagorskim ljubiteljem košarke prva mednarodna tekma, in

sicer z moštvom ASKÖ Villach iz Avstrije, nato pa še z WSG Radentheim.

Sportni program košarkarjev zagorskega Proletarca bo v naslednjem obdobju izredno zanimiv, pa tudi gledavci bodo lahko prisostvovali odličnim tekmam.

J. J.

STRELSTVO

Praznik na Dolu

(Z. S.) DOL PRI HRASTNIKU — Člani strelske družine »Ernest Draksler-Marko« z Dola pri Hrastniku so te dni slavili 10-letnico ustanovitve družine, ki je bila ustanovljena na zamisel članov ZB in ZROP.

Člani strelske družine so s prostovoljnim delom uredili strelšče, na katerem so lahko vsa tekmovanja. Ko so člani dobili strelšče, so začeli takoj marljivo vaditi in potem tudi nastopati. Največji uspeh doslej so dosegli strelci z Dola na tekmovanju za Perov pokal, kjer so med 56 nastopajočimi ekipami iz vse Slovenije osvojili prvo mesto.

Vodstvo družine je skrbelo ves čas tudi za vzgojo kadra, zlasti mlajšega. Z osnovnošolsko mladino ima stalne stike, pripravili so tudi vrsto predavanj, tekmovanj itd.

Ob proslavi 10-letnice ustanovitve in dela strelske družine »Ernest Draksler-Marko« so povabili na Dol člane 15

MOSTVO KOŠARKARJEV ZAGORSKEGA PROLETARCA — stoje Sušnik, J. Turk, Stedefolob, Hauptman, P. Turk in Anžur (trener), čepa Baloh, Kranjc in Stvarnik

strelskih družin iz ljubljanskega okraja in s tem počastili jubilej. Ob tej priložnosti so izročili priznanje predsedniku in ustanovitelju družine, prav tako pa tudi nekaterim marljivim strelskim delavcem.

PLAVANJE

Rudar : Medveščak

Trbovlje — V četrtek popoldne sta se v drugem delu druge plavalne lige pomerila za točke v trboveljskem bazenu plavalna kluba Medveščak iz Zagreba in domači Rudar. Zmagali so gostje z 12.260 : 10.889. Na tekmovanju so trbovalj. plavalke dosegle dva prionirska repub-

liška rekorda. Lučka Vodišek je preplavala 400 m crawl v času 5,51,0, ženska štafeta Rudarja s plavalkami Kostanjšek, Mateja Podlesnik, Lenarčič in Vodišek pa je dosegla na 4 x 100 mešano čas 6,05,9. Danes popoldne je na sporedu srečanje med Rudarjem in Celulozo v Vidmu-Krškem.

REZULTATI:

Moški: 400 m crawl: 1. Dvoržak (M) 5,03,9; 3. Malovašič (R) 5,35,9;

200 m prsno: 1. Kodžič (M) 3,03,3; 3. Borut Kuhar (R) 3,14,9;

200 m metuljček: 1. Lutilski (M) 2,55,5; 3. Borut Kuhar (R) 3,19,3;

100 m crawl: 1. Albini (M) 1,03,3; 3. Gvido Burja 1,04,2
Ženske: 400 m crawl: 1. Lučka Vodišek (R) 5,51,0 (nov republiški pionirski rekord); 2. Marjeta Sribar (R) 6,15,6;

200 m prsno: 1. Kumer (M) 3,17,5; 2. Ida Knez (R) 3,28,4;

100 m hrbtno: 1. Marjeta Sribar (R) 1,28,5; 2. Silva Kostanjšek (R) 1,30,8;

100 m metuljček: 1. Kumer (M) 1,28,5; 2. Marina Lenarčič (R) 1,39,5;

100 m crawl: 1. Jaska Podlesnik 1,14,1; 2. Wallas (M) 1,16,8;

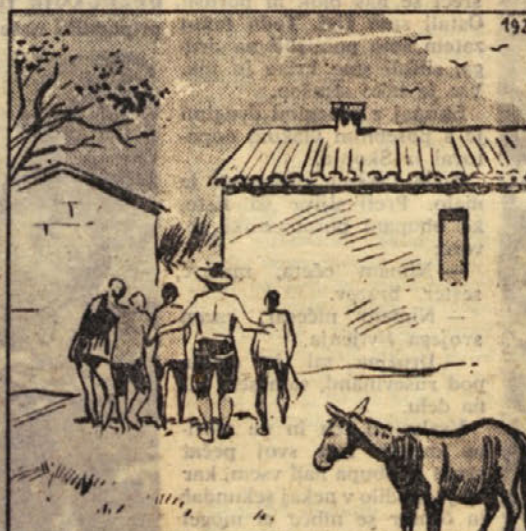
Stafete 4 x 200 m crawl moški: 1. Medveščak (Z) 9,38,1; 2. Rudar (T) 10,58,2;

Stafeta 4 x 100 mešano ženske: 1. Medveščak (Z) 6,01,1; 2. Rudar (T) 6,05,9 (nov republiški pionirski rekord);

čimni barati

191. »Torej naj bo,« je rekel končno kmet, »povedal vam bom: res sem jih videl. Bili so precej razcepani in eden je šepal. Vprašali so me, kje je najbližja pot skozi močvirje, ker so hiteli v Varese. Pokazal sem jim tisto slezo, pa so šli. Če pohitite, jih boste gotovo še dobili.« — »Najlepša ti hvala,« je rekel orožnik in hitel za človekom z brazgotino, ki je že odšel proti nakazani smeri. »Pa na nagrado ne pozabite, je že zaklical za njimi kmet in pognal svoje krave: »Ajs,ajs!« Dečkom je kamen padel od srca, toda še vedno se niso upali niti premakniti in komaj, da so dihali. — Dolgo se je voz kotrljal po slabi cesti in se končno ustavil na nekem dvorišču. »No, barabe, zdaj pa le z voza,« je rekel skoraj prijazno kmet in razgrnil seno. Dečki so počasi zlezli dol in še vedno niso verjeli, da ni orožnikov niti psov.

192. »Najlepša vam hvala,« je prvi spregovoril Giorgio. »Hvala, hvala,« so se oglašali še drugi. »Tako me je že bilo strah,« je priznal Dante. »Strah? Zakaj?« se je čudil kmet. »Mislim sem pač, da nas boste prodali za petindvajset lir. To je lep kup denarja.« — »Seveda to je lep denar, toda kdaj si že videl, da so orožniki držali besedo? Bežite no, otroci, imam pa že raje vašo zlato verižico. Sicer pa, kdo bo danes pomagal orožnikom? Mar ne vemo, da so oni sami večji lopovi kot vsi drugi skupaj? Toda kaj tu klepetamo, čas je, da dobite nekaj za pod zob.« In kmet jih je peljal čez dvorišče v veliko kuhinjo. Svoji družini je povedal, kaj se je zgodilo, da bi znali odgovoriti, če bi prišli orožniki s psi. Kmetova žena je medtem dala na mizo veliko skledo lepo dišee mineštre.

Zanimivosti

Ugriznili so jih someščani

- Kakor kaže newyorška policijska statistika, se je lansko leto 40 newyorških policajev zdravilo 44 dni zaradi ugrizov. Najbolj zanimivo pri tem je, da jih niso ugriznili psi, temveč njihovi someščani.

Z vitamini nad komarje

Neka švedska farmacevtska družba je izdelala vitaminske tablete, za katere dela reklamo kot sredstvo proti komarjem. Kot pojasnjujejo bralcem časopisov, dobiva njihova kri neprijeten vonj, ko take tablete pogoltnejo. S tem preženejo nadležni insekt z zelo občutljivim vonjem in zato le-ti ne napadajo človeka, ki je pojedel tako tableto.

- Neka švedska turistična agencija je že sporočila, da bo potnikom, ki se bodo odpravili v kraje, kjer je dosti komarjev, nudila te zaščitne tablete.

Zagorski pionirji o leto- vanju na Visokem

TABOR ZAGORSKIH PIONIRJEV NA VISOKEM NAD SKOFJO LOKO. Se dva dni bodo postavljeni šotori in nudili pionirjem »drugi dom«

TUDI KOPANJE je najmlajšim Zagorjanom »teknilo«

Tudi letos so številni zagorski pionirji odšli na letovanje, nekateri pa bodo odšli v naslednjih dneh. 69 zagorskih pionirjev in pionirk se nas je zbralo v zdravstveni koloniji na Visokem nad Skofjo Loko.

Starejši spimo pod šotori, mlajši pa v stavbi. Naš tabor je v prijazni dolinici sredi gozdov in nam bo do 3. avgusta naš drugi dom.

Z letovanjem smo zelo zadovoljni. Hrane, ki je tudi okusna, je dovolj. Kopamo se, hodimo na izlete, po večerji pa so na sporedu razne družabne igre, gledamo pa tudi poučne filme.

Na večer pred 22. julijem smo pripravili že drugi taborni ogenj in program, ki je imel kar dvanajst točk. Do konca letovanja bomo pripravili še en taborni ogenj in oddajo »Pokaži, kaj znaš«. Tako kot smo sami pripravili in izvajali program za 22. julij — dan vstaje slovenskega ljudstva, bomo tudi sami pripravili oddajo »Pokaži, kaj znaš«.

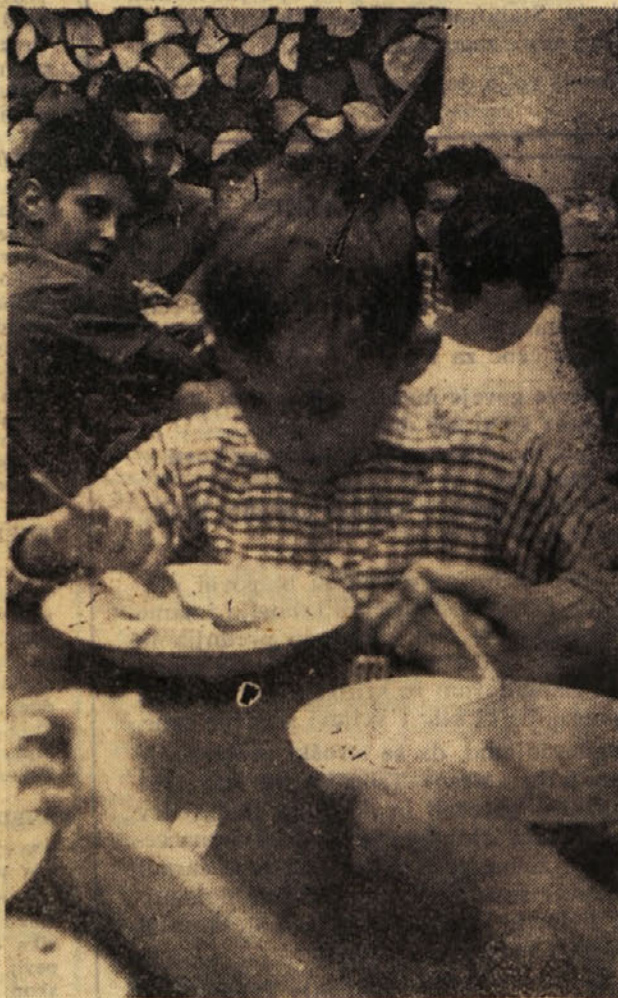
Doslej smo si ogledali spomenik in rojstno hišo sloven-

skega pisatelja Ivana Tavčarja v Poljanah. Starejši pa smo bili na dveh celodnevni izletih in smo si ogledali okoliške vrtove in kraje.

Življenje v taboru je prav prijetno. Zjutraj dvigamo, zvečer pa spuščamo med petjem državno zastavo. Tisti, ki je najbolj priden, dviga in spušča zastavo. Ko mi že poležemo, se vsak večer zberejo na sestanek vsi tisti, ki skrbijo, da je naše bivanje na Visokem prijetno, in se dogovore za program naslednjega dne. Tako se vse naše življenje odvija po določenem načrtu.

V petek smo iz radijskega sprejemnika izvedeli za strašno nesrečo, ki je doletela prebivalce glavnega mesta Makedonije. Vest nas je globoko pretresla. Odložili smo se, da bomo izvedli nabiralno akcijo. Čeprav naše denarice niso več »zajetne«, smo vseeno zbrali blizu 8.000 din za pomoč.

Skoro se bomo morali posloviti od Visokega. Še nekaj časa se bomo vsi spominjali prijetnih dni, ki smo jih preživeli na letovanju, prav tako pa se bomo spominjali vseh tistih, ki so skrbeli, da nam je bilo kar najbolj prijetno.

»DOBER TEK, KOSILO NAM VSELEJ DOBRO DE«, vedo povedati prav vsi mladi Zagorjani, ki so na taborjenju na Visokem

NE ZAMERITE, juha mi bolj tekne, če je v njej kruh«

Mali oglasi

Prodaj dobro ohranjeno motorno kolo Tomos — Puch 175 ccm. — Franc Guček, Trbovlje, Trg Franca Fakina 17.

ZAHVALE

Iskreno se zahvaljujem primariju dr. Virgilu Krasniku za uspešno operacijo, dr. Olgi Škerbic za zdravljenje pred operacijo, kakor tudi vsem sestram in strežnicam kirurškega in internega oddelka bolnice v Trbovljah. — Milka Skaza, Hrastnik.

Upravni odbor

INVESTICIJSKEGA FONDIA

Trbovlje

razpisuje mesto

SEKRETARJA PODJET

Pogoj: pravna fakulteta ali druga odgovarjajoča izobrazba ter praksa na vodečih mestih v gospodarskih organizacijah ali javni upravi.

Osebnih dohodkov se določijo po pravilniku podjetja. Stanovanje podjetje v letu 1963 in 1964 ne more zagotoviti.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta!

OBVESTILO TRBOVELJSKIM POTROŠNIKOM

Z 20. julijem je bilo tudi podjetje »MESO« Trbovlje prisiljeno zvišati prodajne cene vsem vrstam svežega mesa, da tako veljajo naslednje cene za 1 kg:

- sveže goveje meso s kostmi 600 din, brez kosti 800 din;
- teletina s kostmi 650 din, brez kosti 940 din;
- sveža svinina s kostmi 680 din, brez kosti 840 din.

V sporazumu s svetom za blagovni promet pri občinski skupščini Trbovlje imamo enotne prodajne cene za meso prednjih in zadnjih četrti, da bi se s tem izognili morebitnim zamenjavam in kritikam potrošnikov v primeru, če bi bile v veljavi različne cene.

Pripominjamo, da se stroški proizvodnje pri podjetju »Meso« Trbovlje od leta 1961 naprej niso povečali in da je na podražitev mesa vplivala izključno zvišana odkupna cena goveji živini, teletom in svinjam. Zaradi lanskoletne suše je na trgu občutno pomanjkanje živine in je zaradi tega tudi otežkočena preskrba z mesom in slanino.

»MESO« Trbovlje

FILM

Kino Delavski dom v Trbovljah: od 2. do 5. avgusta angleški barvni CS film ZALIV TIHOTAPCEV; od 6. do 8. avgusta italijanski film UBIJALEC.

Kino Svoboda II — Trbovlje: od 2. do 5. avgusta ameriški barvni CS film ZAKONSKA ZMESNJAVA; 6. in 7. avgusta češki vohunski film ODSEK V.

Kino Svoboda Zasavje Trbovlje: 3. in 4. avgusta ameriški barvni film NAJBOLJSE OD VSEGA.

Kino Svoboda II — Hrastnik: od 3. do 5. avgusta jugoslovanski CS film NEVARNA POT; 7. in 8. avgusta italijanski CS film AS — ASOVA.

Kino Delavski dom Zagorje: od 3. do 5. avgusta angleški barv. film OBTOŽENI STE, OSCAR WILDE.

Kino Litija: od 2. do 4. avgusta zahodnonemški barvni film MONPTI; 6. in 7. avgusta ameriški film ZLATA TROBENTA.

Kino Smartno pri Litiji: 3. in 4. avgusta španski barvni VV film PRODAJALKA VIJOLIC; 7. in 8. avgusta italijanski film MLADI MOZJE.

SPORED RTV

CETRTEK, 1. avgusta

8.05 Orkester RTV Ljubljana; 8.35 Sedem popevk za sedem pevcev; 9.10 Vesele počitnice; 9.35 Zabavna glasba na tekočem traku; 10.15 Cetrtkov dopoldanski operni spored; 12.25 Domači napravi za prijetno opoldne; 13.30 Plošča v ploščo; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba; 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov.

PETEK, 2. avgusta

8.27 Prvi jutranji ples; 9.25 Petkovo koncertno dopoldne; 10.35 Naši podlistek — H. Brown: Strah se plazi po močvirju; 12.25 Domači napravi za prijetno opoldne; 13.30 Odmevi z Balkana; 14.05 Vedre in poskočnice; 15.20 Zabavna glasba; 17.05 Dragulji iz oper; 18.10 Zvočna panorama; 21.00 Hammond orgle; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 3. avgusta

8.35 Zabavni orkestri tega tedna; 9.10 Deset pianistov iz desetih dežel; 10.15 Pojeta vokalna kvarteta »The hi-Lo's« in »Cejandas«; 12.25 Domači napravi za prijetno opoldne; 13.30 Melodije za razvedrilo; 14.05 Mario del Monaco v Verdijevih operah; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 17.50 Zabavni orkester; 20.00 Javna oddaja narodno-zabavne glasbe.

NEDELJA, 4. avgusta

8.00 Mladinska radijska igra; 9.05 in 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 10.00 Se pomnite, tovariši...; 10.30 Pisano nedeljsko glasbeno dopoldne; 14.15 Operni koncert; 15.15 Hammond orgle; 20.00 Pod lipco zeleno...; 20.40 Orkester Andre Kastelanetz.

PONEDELJEK, 5. avgusta

8.30 Godala v vedrem ritmu; 9.25 Ponedeljkovo dopoldne ob narodni pesmi; 10.35 Kako je bila odkrita Amerika — I; 12.25 Domači napravi; 13.30 Zabavni kaleidoskop; 14.05 Morda si želite to poslušati?; 15.15 Zabavna glasba; 18.10 Iz naše fono-

ke zabavne glasbe; 20.00 Lepa melodije; 21.00 Glasbeni medigra.

TOREK, 6. avgusta

8.05 Iz Gluckovih oper; 8.35 Majhni zabavni ansamblji; 9.10 Mojstri simfonije; 10.15 Ljubiteljem operetnih melodij; 12.25 Domači napavi; 13.30 Vedri zvoki; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba; 18.10 Odmevi z gora; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Priljubljene slovenske popevke; 20.20 Radijska igra: Odšel brez naslova; 21.23 Serenadni večer.

SREDA, 7. avgusta

8.55 Otroške razglednice; 9.10 Glasbena oddaja za cibane; 9.25 Popevke v sredo dopoldne; 10.40 Pesmi iz ameriške drž. vojne; 12.25 Domači napavi; 13.30 Iz domačih oper; 14.05 Od polke do twista; 14.35 Iz klavirskih del L. van Beethowna; 15.15 Zabavna glasba; 18.10 Od skladatelja do skladatelja; 20.00 G. Rossini: Seviljski brivec — opera v dveh dejanjih.

GIBANJE PREBIVALSTVA

HRASTNIK

Rojstva: ni bilo!

Poroke: ni bilo!

Smrti: Marija Potisek, roj. Grabner, upokoj., Hrastnik 154 — stara 83 let.

ZAGORJE OB SAVI

Rojstva: ni bilo!

Poroke: Anton Kmetič, ključavničar, Na bregu 23 in Ljudmila Strmljan, trg. pomočnica, Potoška vas 66; Alojz Livk, delavec, Bistra pri Trzihu in Kristina Predovnik, delavka, Ziganja vas 43.

Smrti: ni bilo!

BREZICE

Rojstva: Jožefa Jene, Sevnica, Heroja Marka 4 — deklica; Rozalija Šneberger, Cerina 23 — deklica; Frančiška Pangeršič, Globočice 6 — deklica; Neža Bučar, Dobrava — deklica.

Poroke: Jože Zdolšek, uslužbenec, Ponikva 38 in Amalija Rihtar, uslužbenka, Smarje pri Jelšah 27.

Smrti: Julijana Rihtar, preužitarica, Volčje 2 — stara 77 let; Neža Marolt, upokojenka, Brege 19 — stara 70 let.

TRBOVLJE

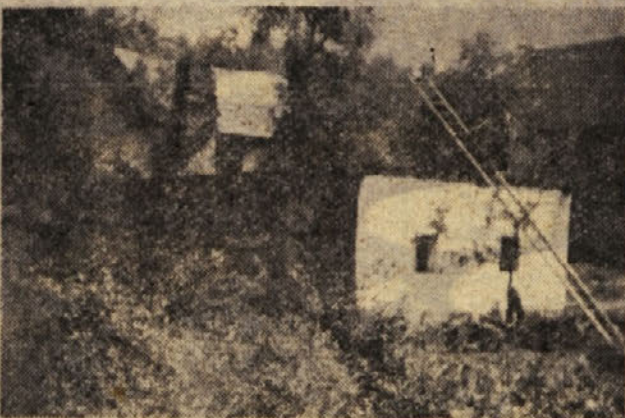
Rojstva: Vilma Eberl, Zagorje — Selo 34 — deklica; Marija Magdalena Bajcar, Ljubljana — Ulica Pohorskega bataljona 213 — deklica; Agata Železnik, Zagorje — Ravenska vas 36 — deklica; Vladimira Ojstršek, Hrastnik — Prapretno 46 — deklica; Ana Sinkler, Trbovlje — Ribnik 11 — deklica; Amalija Bolarič, Trbovlje — Vodenska 21a — deklica; Mihaela Deželak, Hrastnik 229 — deklica; Rozalija Lajevic, Trbovlje — 1. maja 18 — deklica.

Poroke: ni bilo!

Smrti: Jože Velkonda, upokojenec, Trbovlje — Trg revolucije 36 — star 74 let; Marija Strojanshek, roj. Veber, upokojenka, Trbovlje — 1. maja 12 — stara 87 let; Jernej Vozel, invalid, Zvarulje 3 pri Mlinšah — star 60 let; Franc Blažič, upokojenec, Trbovlje — Vreskovo 12 — star 75 let; Frančiška Offacio roj. Grobljar, gospodinja, Trbovlje — Tončke Čečeve 19 — stara 78 let; Ernest Molec, ključavničar, Trbovlje — Ojstro 3 — star 32 let.

Nočni sprehod

Neki triletni deček iz Uberbürena v Zahodni Nemčiji se je nedavno tega neke noči znašel v rokah dežurnega policista. Našli so ga namreč na cesti in ga odpeljali na policijsko postajo. Ugotovili so, da je ponoči sam vstal iz posteljice, splezal na odprto okno in s prvega nadstropja padel na cesto. Ker se ni poškodoval, se je hladnokrvno odpravil na sprehod po mestnih ulicah, kjer so ga prestregli pozni sprehajalci.

POŽAR V BLIZINI DOL PRI LITJI — 15. julija ob 9.30 je začela goreti hiša, last Rudolfa Grma v Ravn pri Dolah pri Litji. Kljub takojšnji pomoči gasilcev in vaščanov je zgorela streha, saj je bila slamnata. Do požara je prišlo zaradi slabega dimnika. Sreča je bila, da se ni vnelo še gospodarsko poslopje, ki je bilo od hiše oddaljeno le okrog 10 metrov

Za njimi pa se skriva nekdo, ki sedajle sedi v enem od najbolj razkošnih nočnih lokalov v Ameriki ter se smehlja kakemu nalnemu lepemu dekletu, piše koktajl in šampanjec, le tu in tam se morda spomni in za trenutek pomisli na svoje služabnike, če so ti izvršili ukaze, ki jim jih je po telefonu dal, preden je odšel.

Posebno to, da bo morda gospodar osebno govoril z njim, je povrnilo Jeffu hladnokrvnost in počasi tudi hrabrost. To pomeni, da če ne bo nasprotoval, ga ti ljudje ne smejo ubiti. Kajti gorje, če se ne bi natanko držali navodil.

Sedaj se je Jeff pričel pogovarjati z njimi skoraj na enakopravni nogi. Prišel je hvaliti gospodarja. Povedal je resnico, ker je vedel, kaj bi bilo, če bi se karkoli zlagal. »Kaj me briga tva svinja?«. Tako je pred njima imenoval Oskara. On je kriv, ubil mi je hčerko, izneveril se je gospodarju. Jaz pa sem bil vedno gospodarju naklonjen, vedno sem ga imel rad in iskal način, da bi se z njim srečal in porazgovoril.

Videl je, da njegove besede vplivajo na te razbojnike in vedel, da je krenil po pravi poti. Že drugič ta večer je začel o sebi peti slavo-peve. Za to srečo se je imel zahvaliti usodi in se zaklinjal, da si bo ta dan dobro zapomnil. To je dan, katerega je že tako dolgo pričakoval in si ga želel. Tisoč dolarjev, katere mu je dal Oskar, je bilo v bogajme. Poprej ni njegov gospodar nikoli delil tisočake, ampak deset tisočake. Tista svinja je hotel delati proti svojemu gospodarju, hotel ga je podkupiti za tisoč dolarjev.

23 Veliko pričakovanje

Vse, kar vem in še mnogo drugega bom sam povedal gospodarju. Vem, da mu bo žal, ker me je odpustil in verjel Oskarju.

Kaj čakamo, pojdemo, hočem čimprej govoriti z gospodarjem! Razbojniki niso imeli ničesar proti, ker so itak imeli enak ukaz. Eden od njih je šel k telefonu. Jeff je slišal samo to, ko je na koncu pogovora dejal O.K. Ko se je vrnil, je dejal, da je vse v redu in da lahko krenejo.

Mislim, da te ni treba učiti, kako se moraš obnašati, je dejal eden Jeffu pred vrati. Menda verjameš, da znamo uporabljati tele igračke in mu pokazal samo delček pištole, ki jo je imel v žepu plašča.

Jeff je dobro vedel, kaj to pomeni. Tudi brez tega bi morda šel prostovoljno z njimi, ker je vedel, da Oskar nudi malenkost v primerjavi z gospodarjem. Dobro je vedel, da od takrat, ko je izgubil službo pri gospodarju, ne predstavlja ničesar. Na tihem se je veselil, da bo spet postal »važna osebnost«, da bo spet dobival po deset tisoč dolarjev za »majhne usluge«.

Se na kraj pameti mu ni prišlo, da bi pomislil na svojo ženo in hčerko, katero so ravno ti razbojniki zastrupili.

Pred izhodom in na svoje presenečenje zagledal dolg luksuzni Ford, ki je čakal na nje. Njegovi prijatelji, kakor jih je sedaj imenoval, so ga povabili notri. Ulica je bila razsvetljena in na zadnjem sedezu avtomobila je videl tri ljudi. Človek v sredini je bil brat njegove prijateljice Oskar, kateremu je že nocoj zaklinjal zvestobo. Kolikor je lahko Jeff videl, je bil Oskar zelo blede in zamisljen; imel je zvezane roke. Tista dva, ki sta sedela ob strani, sta imela roke v žepu in Jeff je lahko zaključil, da se je z Oskarjem zgodilo isto, kakor se je z njim.

Da bi poudaril svoje prejšnje izjave in se čini bolj prikupil svojim novim gospodarjem, je, ko je stopil v avto, zavpil na Oskarja, da je svinja in pitulni nanj. Toda eden od obeh, ki je sedel ob Oskarju, ni bil voljan poslušati Jeffovo sposobnost; vedel je, da je tudi ta obsojenec, zato ga je oklofutal, tako da se je Jeff kar sesedel na svoj prostor. Jeff je umolknil kakor riba. Avtomobil je takoj nato z veliko hitrostjo odpelel v neznan smer.

Po razgovoru s Tomom in po njegovem odhodu z avtomobilom, katerega je Henri osebno pripravil za polet, je Henri vedno hodil pred policijsko postajo. Kakih deset metrov nize, nasproti

vhoda, je bil majhen bar — kavarna, ki je bila odprta od ranega jutra do poznega večera. Tu si lahko dobil piščo in kavo, lahko si tudi stoji pojedel kakšen sendvič.

Henri je večkrat odšel v ta bar in sedel na trinožnem stolčku zraven točilne mize, da je skozi velika steklena okna lahko opazoval vhod policijske postaje. Dobro si je zapomnil, kaj mu je rekel Tom, tudi sam se je strinjal z njegovim sumom ter verjel, da ju bo to morda pripeljalo do kakšnega odkritja.

Nekega popoldneva, ko je spet sedel v baru, se je zdržnil in odšel k izhodu. Videl je, kar je pričakoval, nekega človeka v spremstvu milničnika. Ta se je smehljajal in posnemal učenega človeka. Na koncu pogovora se je priklonil, dal roke v žep in odšel živlgačo neko znano melodijo. Henriju se je zdelo, da gre ta človek naravnost proti njemu, odnosno v smer bara. Tako je tudi bilo. Človek je pogledal na levo in na desno in se malo zdržal pred napisom lokala, nakar se je odločil, da vstopi. Henri se je malo umaknil, da ne bi bil preveč viden in ga ostro opazoval.

Henrijev izgled je bil še isti, kakršen je bil, ko ga je Tom srečal v podzemeljski železnici. Kljub temu, da je zahvaljujoč Tomu imel že dostojno garderobo, je Henri nosil isto obleko, kot jo je imel takrat. Tudi njegova zunanja zapuščanost je bila še vedno ista.

Henri se je delal brezbriznega, ko je ta človek, v katerem je spoznal bandita iz tistega usodnega srečanja, stopil v bar. Šel je k točilni mizi, naročil neko močno piščo in potegnil iz žepa denarnico s precejšnjo vsoto denarja. Kakor da se ga je šele zdaj spomnil, je Henri s strahom pristopil in pričakoval, da ga ta sam prepozna. Ta, povprečno še mlad človek, morda zato, ker se je srečno izvelkel iz tiste kaše, v kateri bi lahko izgubil glavo, je komaj čakal, da bi našel kakšnega človeka, s katerim bi lahko popil kozarec pišče in se malo pozabaval.

Henri mu je na hitro pojasnil, za kaj gre. Bil je brez dela in iskal kakršen koli zaslužek. Ko je videl neko bogato Američanko, se je odločil, da jo prestraši s pomočjo svojega prijatelja in mogoče iz nje kaj izvleče. Bil ji je hvaležen, da ga ni prijavila policiji, ker je vedel, in toliko že poznal ameriške zakone, da se za takšno dejanje pride v Sing-Sing. Enkrat je že bil tam zaprt.

Pogovarjala sta se med seboj in se trudila, da ju ne bi nihče slišal. Filip, ta bandit, je poslušal Henrija z velikim zanimanjem, kakor da je ob tem nekaj premišljeval. Bil je srečen, da je prišel tako poceni skoz. Gospodar je plačal za njegovo kaveljico in zato je že danes svoboden. Verjetno bo še isti dan odpotoval od tod. Samo po telefonu se mora še oglasiti na neko številko.

Iz njegovega obraza je sijalo upravičeno zadovoljstvo. Kako tudi ne? Policija jih je prišla z orožjem v roki. Nekaj jih je bilo ubitih kakor tudi en milničnik. In on je že na svobodi. Njegov gospodar je vsemogoč, takega ne najdeš kmalu. Pri odhodu s policije so mu dali še cel kup denarja, katerega mu je nekdo pustil. Sedaj je svoboden človek. Lepšega življenja si ni mogel predstavljati. Ne dela nič, piše kolikor hoče in samo včasih, če je treba koga prestraši z orožjem in le v skrajnem primeru izstreliti kakšen metek. Na policiji se ga še dotaknili niso. Postopali so z njim v rokavicah. Verjeli so tisti naivni in prazni govoric, ki so si jo izmislili mimogrede. Saj v bližini tistega mesta ni nobene tovarne.

Mogoče zaradi osebnega navdušenja in zadovoljstva, ki ga je občutil, ker je bil spet svoboden, se je Filipu Henri zasmilil. Ta revež tako skromno oblečen, neobrit in zapuščan. Naenkrat je napravil važen obraz in mu strogo in resno rekel:

»Kakor vidiš, prijatelj, smo v tem nesrečnem srečanju s policanco — to je bil izraz, ki so ga banditi imeli za policajce — izgubili nekoliko naših ljudi. Lahko se zgodi, da bomo tako hlabre, kakor si ti, še potrebovali. Moral bi vprašati gospodarja. Mogoče bi te sprejel v službo in bi živel kakor ledvica v loju«.

Henrijev obraz se je pri tem razvlekel kakor iz gume. Nato je Filip povzdignil glavo in se zresnil.

»Moral bomo poizvedeti, kdo si in kaj si. Toda bodi siuren, da bom govoril v tvojo korist. Videl sem, da nisi izdajalec, da sovražiš policajce. Mi pa potrebujemo takšne.«

(Dalje prihodnje)

PROTI CHURCHILLU

5

Poskusimo razumeti to nasprotstvo med lordom Alanbrookom in Amerikanci, posebno Eisenhowerjem. Pri tem moramo upoštevati njegovo mentaliteto starega britanskega štabnega oficirja, ki instinktivno zavrača vsako ležernost in enostavnost, ki sta tako značilni za Amerikance, posebno za Eisenhowerja. Alanbrooke je vojak, ki pri vojskovodji ne prenaša nič naravnega in preprostega. Ti lastnosti sta mu pri Amerikancih šli hudo na živce. V vsakem Amerikancu, pa četudi je le-ta končal vojaško akademijo, je Alanbrooke videl predvsem civilista. Razen tega moramo upoštevati, da so bili vsi britanski generali prizadeti zaradi vodilne vloge, ki so jo pri prodiranju v Evropo imeli Amerikanci. Počutili so se odrinjene, zapostavljene in bili so užaljeni. To se dobro vidi tudi v memoarih Montgomeryja, ki govori o Eisenhowerju podobno kot Alanbrooke.

Alanbrooke pravi v svojih memoarih, da Churchill ni skrival svojega nezaupanja v Eisenhowerjeve sposobnosti, da je Churchill dokazoval, da ta človek ne more biti hkrati vrhovni komandant kopenskih sil ter da je treba to spremeniti. Baj je mu je Churchill na to odgovoril, da je lke »dober nespreten deček«. Vendar ni ukrenil ničesar, čeprav ga je — baje — imel za nespretnega. Toda v Churchillovih memoarih se vidi, da Eisenhowerja nikakor ni imel za nespretnega, temveč da občuduje njegovo sposobnost in spretnost.

Lord Alanbrooke kritizira v svojih dnevnih zapisnikih med boji v Franciji vrhovnega komandanta Eisenhowerja ob najrazličnejših priložnostih:

»Nocoj me je obiskal Cyril Falls, vojni strokovnjak Timesa. Dejal sem mu, da sem zaskrbljen zaradi sistema poveljevanja v Franciji. Eisenhower poveljuje dvojno, kot vrhovni komandant kopenskih, zračnih in pomorskih sil, hkrati pa hoče v operacijah neposredno poveljevati kopenski vojski, razdeljeni v tri grupe armad.«

Alanbrooke je predložil, da se neposredno poveljevanje kopenski vojski Eisenhowerju odvzame in se — če ji že mora poveljevati Amerikane — poveri generalu Bradleyju.

Alanbrooke govori še o vrsti drugih slabosti. Vzroke nekaterih porazov in zastojev v Franciji jeseni 1944. leta išče Alanbrooke na primer v »nevarni ameriški strategiji, ki je zasnovana na konceptu sočasnih napadov na vse fronti, namesto da bi zavezniki poskušali prodreti proti severni Nemčiji v smeri Hamburga, Kiela, Lübecka.«. Znano je, da je zaradi tega prišlo do sporov tudi med Montgomeryem in Eisenhowerjem in je za Montyja to eden od vzrokov, da se vojna ni končala mnogo prej.

TRIJE GOVORI

Kljub vsemu se je vojna zmagovito končala. Tedaj je prišla do izraza vsa antipatija, ki jo je Alanbrooke čutil do Eisenhowerja. V njegovem dnevniku je mesto, polno najhujše ironije in sarkazma, kjer opisuje slovesnost, ko je bil Eisenhower za svoje zasluge med vojno imenovan za častnega meščana Londona:

»Ike je imel v Gutthallu čudovit govor, ki je ganil vse poslušalce, včevši člane vlade. Nato je govoril pred Mansion Housom, na kraju pa še med kosilom v Mansion House. Nikoli nisem slutil, da je Eisenhower tako velik človek, dokler mi tega niso pokazale njegove današnje govorniške ekshibicije.«. Češ, velik je v besedah, s katerimi se povečuje.

Lord Alanbrooke, ki ameriskim generalom ni naklonjen, pa v svojem dnevniku enega izmed njih vendarle povzdiguje, a dela to samo zato, da bi lahko še enkrat dal duška svojemu odporu do Eisenhowerja. Alanbrooke občuduje Mc Arthurja. Opisuje srečanje s tem ameriskim generalom, ki je poveljeval ameriskim silam v bojih na Pacifiku in pred katerim je Japonska položila orožje. Lord piše: (Dalje prihodnje)

Vtisi s poti po Afriki

Anekdote o avtomobilih

Maršal Lyatey je skušal osvajati Afriko z mirnimi sredstvi. Tako je obsipaval marokanske plemenske poglavarje z darili. Enemu izmed njih je podaril avto in mu rekel:

»S tem vozilom lahko osvojiš vse ženske, ki si jih zaželiš!«

»To ni res«, je odvrnil šeje. »Zakaj ne?«

»Ker bi mi ga potem ne podaril!«

Pozno je že. Tristan Bernard bi rad še hitro v Versailles. Pokliče taksi.

»Koliko zabtevate?«

»Trideset frankov!«

»Trideset frankov? Ste zno-relit Sedite v avtomobil in po-peljem vas za petnajst fran-kov!«

O neki mladi igralci je Tri- stan Bernard izjavil:

»To dekle moraš resnično spoštovati; s plačo dvesto frankov ji uspe vzdrževati mater, tri sestre in luksuzni kabriolet.«

Sacha Guitry hodi po pariških cestah za moškim, ki pred vsakim križiščem dvigne levo ali desno roko, preden zavije za vogal. Guitry ga vpraša, zakaj to pravzaprav dela.

»To, dragi gospod«, je od- vrnil moški, »je vse, kar mi je ostalo od mojega avtomobila.«

Posnemalci Wilhelma Tella

- Budimpeštanski zdravniki
- so prosili madžarsko tele- vizijo, naj ukine otroško
- oddajo z naslovom »Wil- helm Tell«. Odkar gledajo
- madžarski otroci juna- štv tega švicarskega na-
- rodnega junaka, od kate- rih je najbolj znamenito
- tisto, ko odstrelji s sinove
- glave jabolko, jih je mo- ralo že 25 v bolnišnico
- zaradi poškodovanih oči;
- seveda zato, ker so pre- malo spretno posnemali
- velikega strelca.

Pozabil je na manšetne gumb

347 telefonskih pozivov je zabeležila francoska televizi- ja po koncertu znanega pia- nista, ki je zabaval Francoze nedeljsko popoldne. Pozivi pa niso veljali televizijem koncertu, temveč manšetnim gumbom, ki jih je pianist pozabil na klavirju.

Dežele afriškega kontinenta to razumljivo in dopustno, ker karakterizira velika razlika med industrijo in kmetij- stvom. Produktivnost v kme- tištvu je nizka, izkoriščanje strojev in tehničnih pripomoč- kov pa je zelo slabo, saj jih praktično skoraj ni. V veliki meri so vse dežele odvisne še od razvitih dežel, v katere iz- važajo svoje surovine, uvaž- jajo pa artikelne široke potrošnje.

Sudan in Etiopija forsirata tu- ji kapital za izgradnjo indu- strije, da bi tako pospešili svoj gospodarski razvoj. Do neke mere in za določen čas je

to razumljivo in dopustno, ker jim za izgradnjo industrije primanjkuje finančnih sred- stev. Ni pa razumljivo in ču- di me, da je tuji kapital tako močno zasidran v trgovini.

Dejstvo je, da je boj za osvoboditev Afrike viden na vsakem koraku. Imeli smo pri- liko spoznati se z ljudmi, ka- terim je občutek za prihod- nost sestavni del njihove borbe in naporov, s svojo delavnost- jo pa se žele hitro dvigniti iz zaostalosti.

KONEC

humor - humor - humor

— Vse sem izgubil, zdaj sem popolnoma sam!

Britanska afera CHRISTINE KEELER

Med njegovimi gosti je bil tudi mondeni dr. Stephen Ward, ki je imel zvezo celo z angleško kraljevsko družino. In preprosto mlado dekle »v senc« dobi na vsem lepem povabilo zdravnika. Le katera bi se lahko uprla takemu vabilu? Obi- skovati visoko osebnost, ki ima zvezo z dvorom! Morda so se njene sanje pričele uresničevati. Po- stala bo »lady«.

- V resnici pa se ji je odpirala kariera
- kurtizane. Pri dr. Wardu se je Christine
- spoznala z mnogimi uglednimi ljudmi,
- toda nihče od njih ji ni ponudil zakona.
- Vse, kar so ji lahko dali, je bil denar.
- Dosti denarja za nekaj ur porabe. V
- tem je treba iskati vso dramo Christine
- Keeler: da bi postala žena ministra, bi
- storila vse. In od nje se je zahtevalo
- vse, a ničesar se ji ni nudilo.

Da bi se tolažila, je imela na razpolago ma- mila in mene.

Jazzovski glasbenik Johnie Edgecombe je si- cer že prej zagrešil nekaj prestopkov. Obtoževali so ga zvodništva in podobnega.

In zdaj: kaj piše o sebi in svoji mladosti glav- na junakinja afere — Christine Keeler.

CHRISTINE KEELER — »SVOJEROCNO!«

»Rodila sem se 22. februarja 1942. leta v Hase Middlesexu. Očeta se sploh ne spominjam. Z ma- terjo sta se razšla, ko sem bila stara tri mesece. Ko mi je bilo tri leta, je mati spoznala nekega inženirja — mojega očima. To je bil čudovit člo- vek.

Mati me je skoraj oboževala, to počenja še danes. Kar zadeva njo, ni bilo zame nikoli nič dovolj dobro...

Ko sem bila stara trinajst let, sem pričela spoznavati, kako zelo sem nemirna. Druga de- kleta so vedno mislila na poroko in družino, jaz pa se nikoli nisem hotela umiriti. Nenehno sem sanjalarila o potovanju okrog sveta. Spominjam se, da sem govorila, kako si bom izbrala, če se bom poročila, samo bogatega moža, in to šele potem, ko se bom že dovolj zabavala.

Tudi sedaj si še zmerom želim svobode. Vsaj še dve leti. Čakala bom, dokler ne najdem neko- ga, ki ga bom želela za moža. Mislim, da je stvar v tem, da se na nekoga navadiš. Mislim tudi, da tisto, kar se imenuje ljubezen, sploh ne obsta- ja...

Ko sem v svojem petnajstem letu končala šo- lo, nisem imela pojma, kaj bom počenjala. Tudi moji starši niso vedeli. Bila sem v več službah, pa nikjer nisem dolgo ostala. Ko sem delala v neki recepciji kot telefonistka, sem prvič videla, kakšni so ljudje. Moj gospodar kot da ne misli o ničemer drugem, kot kako bi me preganjal okrog mize. Toda nikoli me ni ujel. Tu je bil tu- di mož, ki je stanoval v bližini, imel je zelo lepo ženo, ki jo je večkrat dražil, češ da ima »piko

POGLED NA ADIS ABEBO

Čevlji in zdravje

Eden od predstavnikov zahodnonemške zdravstvene službe je nedavno tega izja-

vil: »Ministrstvo zdravja bo moralo skupaj z obutveno industrijo proučiti možnosti, po katerih bi lahko ženske zaradi zdravja prilagodile čevlje nogam, in ne noge čevljem, kar pa največkrat počenja!«

name«. Nekega večera, ko sem šla domov, je ta žena pridivila iz hiše z velikim nožem, njen mož pa smrtno prestrašen za njo. Takrat sem šla k njim in poskušala spraviti ženo k pameti.

Zatem sem se zaposlila kot varuhinja otrok. Tako sem spoznala, kakšni so očetje. Neki oče me je vsak večer hotel spremljati domov. Po- skušal me je tudi poljubiti. Očitno sem se zdela takrat že odraslo dekle. Tudi vesti sem se po- skušala tako, kot se vedejo odrasla dekleta. Na- zajtrk sem odhajala v neko kavarno. Toda pre- povedali so mi zahajati tja, ker sem se opijnila. Bilo mi je petnajst let.

Čez čas sem dobila posel, ki je bil, kot se mi je zdelo, nekaj izrednega. Delala sem v prodajal- ni konfekcije v neki ulici v Sohu. Bila sem daktilo- graf in manekenka. Tam sem delala pet mese- cev, kar je bilo res pravo čudo. Že prvi teden mi je uspelo razbiti veliko ogledalo in politi vrela vodo na noge gospodaričine mame. Potem je pri- šel dan, ko sem spoznala neke nove, sijajne pri- jatelje iz ameriškega letalstva. Moj ljubimec je postal narednik, ki je stanoval blizu moje hiše. Bil je dovolj star, da bi mi bil lahko oče. Pa sem ga malone oboževala. Takrat sem zvedela marsikaj o Američanih in njihovih zabavah.

Z narednikom sva preživela nekaj nepozab- nih vikendov. Zal pa zadeva ni mogla trajati dolgo. Sprla sva se in bila sem zaradi tega bes- na. Vdrla sem v njegovo stanovanje in vzela njegove plošče in nekaj pijače. Zdelo se mi je, da mi to pripada.

Sledila je nova kriza. Spoznala sem, da bom dobila otroka. Preživljala sem vse muke. Otrok se je rodil v začetku aprila 1958 kot nedonšen- ček in mi je umrl po šestih tednih.

(Dalje prihodnjije)